

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 STYCZNIA 1936 ROKU

SPRAWA ZNIZKI CEN

Zgodnie z programem Rządu, prowadzona jest akcja, mająca na celu obniżkę cen towarów przemysłowych, która objęła już była — jak wiadomo — towary skartelizowane. Celem zrealizowania analogicznej tendencji w przemyśle nieskartelizowanym — Pan Minister Przemysłu i Handlu zwołał specjalną naradę, która odbyła się dn. 19 grudnia 1935 r. Na zebraniu tem Pan Minister Dr. R. Górecki wezwał zgromadzonych przedstawicieli związków przemysłowych do przeprowadzenia wśród zrzeszonych przedsiębiorstw odpowiedniej akcji, mającej na celu spowodowanie obniżki cen przemysłowych towarów nieskartelizowanych.

Przedstawiciele naszego Związku, biorący udział w zebraniu, stwierdzili istniejącą oddawna tendencję zniżkową na towary przemysłowe, wywołaną znanymi okolicznościami gospodarczymi. Podkreślili też, że przemysł chemiczny nieustannie obniża ceny swych wytworów, przy czym wice-prezes Związku, p. Dr. J. Landau, zwrócił szczególną uwagę na następujące okoliczności:

„Związek Przemysłu Chemicznego, zrzeszający zakłady państwowe, ugrupowania przemysłowe i poszczególne zakłady fabryczne, jest pod względem reprezentowanej produkcji tworem zróżniczkowanym i dlatego powzięcie jednolitej decyzji handlowej jest bardzo trudne. W skład Związku wchodzi fabryki, produkujące kilka tysięcy artykułów o niesłychanej różnorodności, a więc np. produkty kruszące (materiały wybuchowe) i kojące (jak niektóre produkty farmaceutyczne); ma na swej liście produktów śnieżno-białą watę i całą tęczę barwników. Rozmaitość produktów, którymi się Związek opiekuje, jest tak wielka, że możemy li jedynie Panu Ministrowi przyrzec, że będziemy się starali wpłynąć na poszczególnych producentów, ażeby w zależności od swojej kalkulacji przyjęli jaknajwyższy udział w zniżce cen produktów nieskartelizowanych.

Każde przedsiębiorstwo przemysłowe — więc również chemiczne — jest tworem żywym, o pewnym zasobie energii i dlatego dąży do utrzymania się przy życiu pomimo niesprzyjają-

cych warunków. Spostrzegamy, że aczkolwiek dochodowość poszczególnych przedsiębiorstw jest z małymi wyjątkami niesłychanie niska i w większości wypadków równa się zeru, to jednak siła żywotna przedsiębiorstw jest tak wielka, że dążą nawet do powiększenia ilości wytwarzanych produktów. Natomiast z wielkim niepokojem stwierdzamy okoliczność, że od kilku już lat nie powstały nowe placówki i że panuje wielka niechęć i obawa do nowych lokat w przemyśle chemicznym. Stare przedsiębiorstwa — bądź wegetują, bądź też wykazują takie tylko objawy żywotności, jakie pochodzą z nagromadzonej dawniej energii.

Związek Przemysłu Chemicznego podejmuje usiłowania dostępnymi mu drogami — w celu osiągnięcia zniżek cen produktów nieskartelizowanych, tembardziej iż usiłowania w tym kierunku doprowadziły już do konkretnych rezultatów”.

Spełniając życzenia Pana Ministra Przemysłu i Handlu, Związek Przemysłu Chemicznego zwrócił się do zrzeszonych przedsiębiorstw, niezwiązanych umowami kartelowymi, ze specjalną odezwą. Związek wskazuje, że dokonana już obniżka cen artykułów skartelizowanych lub wytwarzanych przez jedno tylko przedsiębiorstwo — nie może pozostać bez wpływu na ceny wyrobów gotowych w przemyśle przetwórczym. Przemysł chemiczny korzysta z dobrodziejstw obniżki cen węgla, sody, kwasu siarkowego i innych podstawowych surowców, ponadto zaś zniżce uległy ceny artykułów pomocniczych (jak np. kleju) i opakowań.

Toteż — zgodnie z linjami wytycznymi programu deflacyjnego Rządu — wyrażamy nadzieję, że wezwanie nasze przyczyni się do konsekwentnego obniżania cen produktów chemicznych w Polsce.

Ponadto, Związek sformułował w odezwie konkretne postulaty, prosząc:

1) o nieustawianie w dalszej akcji obniżania cen,

2) o poinformowanie o ruchu cen w ciągu ostatnich 4-ch miesięcy, oraz o zamierzonych w najbliższej przyszłości obniżkach.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU

W okresie od dn. 15 do 31 grudnia roku ubiegłego Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się, obok innych, w szczególności następującymi sprawami:

Zbadał i przedstawił — na życzenie Min. Przemysłu i Handlu — poglądy fabryk sadzy oraz fabryk farb w sprawie udzielania zniżek celnych na sadze gazowe do użytku fabryk farb graficznych oraz farb zwykłych i lakierów.

Ponowił i przedstawił czynnikom urzędowym wniosek w sprawie zwolnienia od podatku drogowego benzolu, używanego w fabrykach chemicznych jako surowiec do dalszego przetworu.

Złożył w Min. Rolnictwa szczegółowo uzasadniony wniosek w sprawie dopuszczenia do przywozu z zagranicy łożu nieskażonego na potrzeby fabryk mydła.

Zaopiniował i przedstawił odpowiednim czynnikom wnioski w sprawie rewizji układu kontyngentowego polsko-estońskiego.

Złożył czynnikom urzędowym szczegółowe wnioski w sprawie zapotrzebowania na egzotyczne nasiona oleiste, niezbędne do przerobu w Polsce w r. 1936.

W zakresie spraw eksportowych przystąpił do prac nad zbadaniem rynku argentyńskiego na produkty chemiczne, wykorzystując w tym celu materiały zgromadzone przez p. H. Taubenfelda z Izby P.-H. w Warszawie w czasie podróży do Argentyny. Nawiązana została korespondencja mająca na celu analogiczne badania rynków państw Ameryki Środkowej i północnych państw Ameryki Południowej.

Wziął udział w posiedzeniu Komisji Taryfowej. Na posiedzeniu tem pozytywnie rozważono szereg wniosków przemysłu chemicznego, dotyczących obniżenia taryf kolejowych, w ramach realizowanej przez Rząd zniżki. Ostatecznych rezultatów w tej sprawie oczekiwać należy w pierwszych dniach bieżącego miesiąca.

Przez swych przedstawicieli wziął udział w następujących posiedzeniach: Rady Traktatowej, Centralnej Komisji Przywozowej, Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, i wielu innych.

STOSUNKI HANDLOWE Z NIEMCAMI

Na podstawie porozumienia osiągniętego na zebraniu obustronnych Komisji Rządowych dla Kontroli Obrotu Towarowego Polsko-Niemieckiego, które to zebranie odbyło się w Berlinie w czasie od 12 — 18 b. m., Polska Komisja Rządowa Kontroli Obrotu Towarowego Polsko-Niemieckiego zarządziła rejestrację prywatnych transakcyj kompensacyjnych polsko-niemieckich, zawartych przed wejściem w życie układu gospodarczego z dnia 4 listopada 1935 r., t. j. przed dniem 20 listopada r. b.

Naskutek tego Związek Izby Przemysłowo-Handlowych R. P. zwrócił się do naszego zwią-

ku z prośbą o niezwłoczne wezwanie zainteresowanych eksporterów i importerów produktów chemicznych, aby natychmiast zgłosili bezpośrednio w Polskim Towarzystwie Handlu Kompensacyjnego w Warszawie (ul. Moniuszki 10) prywatne transakcje kompensacyjne w obrocie polsko-niemieckim, zawarte przed dniem 20 listopada 1935 r. z podaniem danych według następującego schematu:

PRYWATNA TRANZAKCJA KOMPENSACYJNA.

- 1) Zezwolenie dewizowe niemieckie
z dnia, wydane w. za Nr.
- 2) Towar objęty zezwoleniem
- 3) Suma objęta zezwoleniem
- 4) Wartość wykonanej transakcji
- 5) Termin ważności zezwolenia
- 6) Pozycja taryfy celnej importowanego do Polski towaru z wymienieniem czy towar jest wolny, czy też zakazany do przywozu
- 7) Przy towarach zakazanych do przywozu, lub też korzystających z ulg celnych, podać datę i numer pozwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu lub Ministerstwa Skarbu.

Uwagi

pieczęć:

Podpis:

. dnia

O NOWE ZASTOSOWANIE KRAJOWYCH OLEJÓW ROŚLINNYCH

Sprawa przydatności olejów krajowych dla przemysłu rybno-przetwórczego stanowi przedmiot prac Związku Izby Przemysłowo-Handlowych, który zorganizował specjalną na ten temat naradę dn. 19 grudnia r. ub. Po przedstawieniu właściwości oleju sojowego, używanego dotychczas przez zainteresowany przemysł przetwórczy, scharakteryzowano podział chemiczny olejów oraz przynależność olejów krajowych do poszczególnych grup jakościowych. Ponieważ wartość olejów wynosi 20% wartości gotowego produktu w wypadku konserw sprotowanych, zebrani uznali słuszność i doniosłość zajęcia się zagadnieniem zastosowania olejów krajowych. Badania te są prowadzone na zlecenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu przez Związek Izby Przemysłowo-Handlowych ze ścisłym współdziałaniem stron zainteresowanych — Związku Polskich Olejarni i Związku Przemysłu Konserwowego.

Po żywej dyskusji zebrani doszli do następujących wniosków:

Badania nad przydatnością olejów krajowych dla przemysłu rybno-przetwórczego wymagają dłuższego okresu czasu, jeśli nie mają narazić zainteresowanego przemysłu przetwórczego, jakoteż odbiorców krajowych i zagranicznych na dotkliwe straty.

W omawianem zagadnieniu należy odróżnić stronę technologiczną oraz stronę kalkulacyjno-handlową. Zagadnienie ceny olejów jest nie mniej ważne od zagadnienia przydatności technologicznej olejów krajowych.

Zebrani przyjęli do wiadomości oświadczenie przedstawiciela Związku Olejarni, który podkreślił że z uwagi na znacznie wyższy koszt surowca krajowego, dostarczenie oleju krajowego po cenie eksportowej, mogącej ułatwić przemysłowi przetwórczemu konkurencję na rynku zagranicznym, jest zupełnie nierealne na najbliższe lata, jeżeli nie znajdzie się odpowiedniego rozliczenia wyrównawczego.

Z uwagi na powyższe, projektowane badania obejmą wyłącznie odcinek przydatności technologicznej olejów krajowych i ewentualne wynalezienie oleju równorzędnego pod względem technologicznym — sojowemu.

Badania obejmą doświadczenia przemysłowe połączone z degustacją smakową i poparte badaniami laboratoryjnymi. Badania będą przeprowadzone przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych komisyjnie, przy współudziale delegatów zainteresowanych Ministerstw oraz przedstawicieli przemysłu.

Badania obejmą oleje rafinowane, wytworzone w normalnych warunkach w kraju, mianowicie oleje: słonecznikowy, konopny, rzepakowy, rzepikowy oraz gorczyczny. Nadto Inspektorat Związku Izb przygotowuje z olejów zasadniczych mieszanki o wiadomym składzie (mieszanki olejów konopnego i rzepakowego). Natomiast mieszanki o niewiadomym składzie nie będą poddane badaniom.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Rada Traktatowa zwróciła się do Związku z prośbą o dostarczenie ewentualnych postulatów do rokowań handlowych z Republiką Haiti.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i dewizowych (NrNr. 34 i 35 „Informatora Eksportowego”).

Australja. Zmiana taryfy celnej obejmująca szereg zniżek.

Ekwador. Zniesienie reglamentacji dewiz.

Grecja. Wyjaśnienie w sprawie taryfikacji celuloиду.

Węgry. Rozszerzenie listy zakazów przywozu, obejmujące kilkadziesiąt produktów chemicznych.

Zwracamy uwagę na następujące raporty ogłoszone w „Informatorze Eksportowym”: w sprawie przywozu siarczanu glinu do Argentyny (Nr. 34), w sprawie przepisów dewizowych w Hiszpanji (Nr 35).

KRONIKA

Tegoroczne Targi Brytyjskie w Londynie i w Birmingham odbędą się w okresie od 17 do 28 lutego. Bliższych informacji udziela British Industries Fair, London S. W. 1, 35 Old Queen Street.

W wyniku wystąpienia Związku Przemysłu Chemicznego, Min. Przemysłu i Handlu zwróciło się do Min. Skarbu z propozycją, aby urzędy celne odprawiały bez cła wzory i próbki towarów zagranicznych, sprowadzone bezpośrednio przez zainteresowane zakłady przemysłowe — jako nieprzeznaczane do sprzedaży, lecz służące jako materiał orientacyjny do odpowiedniego nastawienia produkcji, a zwłaszcza przystosowania produkcji eksportowej do wymagań zagranicznego rynku zbytu.

Ze strony czynników urzędowych zwrócona nam została uwaga na konieczność formułowania w sposób jasny, zwięzły i *krótki* wszelkich wystąpień, memorjałów, wniosków i t. p., kierowanych do władz. Zdarza się bowiem bardzo często, że składane przez przedsiębiorstwa memorjały przeciążone są zbędnym balastem rozważań ogólno-gospodarczych, lub wielokrotnych powtarzań tej samej okoliczności w różnych częściach memorjału. W ten sposób zatracą się myśl przewodnią wnioskodawcy i zbędnie obciąża urzędy koniecznością odczytywania wielostronicowych opracowań, co bynajmniej nie przyczynia się do wyrobienia jasnego sądu o sprawie.

• NOWE ROZPORZĄDZENIA

W „Monitorze Polskim” Nr. 296 ukazało się pod poz. 388 wyjaśnienie taryfowe, zaliczające do poz. 279 (esencje, estry, ekstrakty) — płyny spirytusowe używane jako przyprawy przy wyrobieniu trunków, przy pieczeniu ciasta i t. d.

W „Monitorze Polskim” Nr. 297 ogłoszony został pod poz. 390 Okólnik Min. Skarbu w sprawie procedury stosowania przez Urzędy Celne zniżek celnych, udzielanych na podstawie specjalnych zezwoleń Min. Skarbu.

E C H A

* Związek Przemysłu Chemicznego złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej życzenia Noworoczne na Zamku — przez swych delegatów, pp. Dr. J. Landaua, Inż. J. Podraszkę, Inż. W. Sommera, Inż. T. Zamoyskiego.

* Dn. 1 stycznia 1936 „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” wkroczyły w jedenasty rok wydawnictwa. Ubiegłe 10 lat nieprzerwanej działalności pozwoliły nam stwierdzić, że „Wiadomości”, stanowiąc jedyne w Polsce źródło informacyjne o działalności przemysłu chemicznego, wypełniły istniejącą poprzednio lukę w naszym czasopiśmiennictwie. Mamy przekonanie, że w miarę naszych sił i możliwości, uda nam się z biegiem czasu rozszerzyć łamy pisma, ogarniając szersze dziedziny przejawów żywotności polskiego przemysłu chemicznego.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWÓRÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.		Cena zł.
Aceton	350.—	Kwas siarkowy 60° Bé	4.25
Spirytus drzew. techniczny 90/98	160.—	Kwas solny 19°/21° Bé	9.50
Alkohol metylowy czysty 99/100	240.—	„ octowy techn. 30%	85.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH ₃	1.53	Mączka kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	15.—
* Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1.25	„ rogowa 13/14% N ₂	35.—
Azotan amonu	100.—	* Naftalin czysty w łuskach	46.—
Azotyn sodowy	120.—	Octan amylu	470.—
Benzol czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—	Octan metylu	330.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—	Octan sodu	120.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50	„ ołowiu	180.—
* Boraks	75—85.—	Oleina	185.—
Chloran potasu	180.—	Oleum 20%	12.75
Chlor ciekły	115.—	Olej lniany	120.—
Chlorek cynku 50° Bé	30.—	Olej kokosowy	125.—
Chlorek cynku w proszku biały	95.—	Olej palmowy (z ziarn)	100.—
* Chlorek wapna bielący	30.60	* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	18—20.—	* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
Chlorobenzol	165.—	Saletra amonowa	100.—
Chloroform czysty	800.—	Saletra potasowa	130.—
„ „pro narcosi“	1.800.—	* Saletra sodowa 15,5% N ₂	28.60
Dwuwęglan sodowy	38.—	* Salmiak raf.	100.—
Eter siarkowy	385—425.—	Siarczan amonu	24.20
Fenol czysty	195.—	* Siarczan miedzi	55.—
Formalina 40%	180.—	* Siarczek sodu 60/62%	58.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	240.—	Smola preparowana	14.50
„ „techniczna 85/88%	180.—	Soda amonjakalna 98%	20.70
Karbolium	20.50	* „ kaustyczna 97,5% loco Podgórze	49.70
Krezol czysty	75.—	Sól glauberska krystaliczna	7.00
Klej kostny	180.—	Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Klej skórny	250.—	Stearyna	170.—
Kwas azotowy tech. 36° Bé za 100% HNO ₃	90.—	Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Kwas cytrynowy zwykły	460.—	Toluol czysty	95.—
Kwas mrówkowy 80%	210.—	Woda amonjakalna chem. czysta zaw. + 25% NH ₃	60.—
Kwas winowy zwykły	520.—	Zelatyna techn.	450.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWORCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:	Fotograficzne materiały:	Kwaśny węglan sodowy (bikarbonat):
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BOŚ RUTA Sp. Akc.“, Łódź tel. 195-96, 195-97; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.	Płyty, błony i papiery do celów techn.: Fabr. „ALFA“, Bydgoszcz, Garbary 3.	„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA“ Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.	Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:	Oleina zwierzęca:
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Chlorek wapna bielący:	Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER“ Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefon 605-77, 605-99.	Siarczek węgla:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Gumowe artykuły techniczne:	Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
Chlorek wapnia (CaCl₂):	Sp. Akc. „WOLBROM“, Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81.	Słomka i włosie wiskozowe:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.	Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW“ Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.	Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu, sól glauberska kalc:	Jedwab sztuczny:	Smola pierwszorzędowa:
Tow. Fabryk Portl. Cem. „WYSOKA“ Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosewej, p-ta Częstochowa 4. Wyłączna sprzedaż: D/H. Maurycy LUXEMBURG, Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 6 00 19.	Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.
Farmaceutyczne przetwory:	FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW“, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.	Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.	Karbid:	„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.
„Fr. KARPINSKI Spółka Akcyjna“, Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Soda kaustyczna:
	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
	Klej kostny i skórny:	Sól glauberska krystaliczna:
	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.	„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.
		Stearyna:
		Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
		Żelazokrzem 45% i 75%:
		Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.